

РОЗВИТОК ПОСЕРЕДНИЦТВА НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Еш С.М., Солтик К.І.

Охарактеризовано проблеми розвитку та становлення посередництва на фінансовому ринку України. Розглянуто сутність шляхів оптимізації державного регулювання посередництва. Проаналізовано основні завдання фінансових посередників.

Ключові слова: посередництво, фінансовий ринок, причини розвитку посередництва, фінансові посередники.

Досвід розвинених країн свідчить, що найбільш ефективним способом формування фінансових потоків є фінансові ринки, головними суб'єктами яких є фінансові посередники. Традиційно найпоширенішими фінансовими посередниками є банківські установи, страхові компанії, недержавні пенсійні фонди, інвестиційні установи, фінансові компанії тощо. Діяльність цих установ має ключове значення у формуванні фінансових ресурсів в країні, оскільки, акумулюючи тимчасово вільні кошти юридичних і фізичних осіб, фінансові посередники направляють їх у найефективніші сфери економіки країни, що сприяє формуванню значного обсягу фінансових ресурсів за певними напрямками розвитку національного господарства.

Але посередництво на фінансовому ринку знаходиться у стадії розвитку та характеризується неповнотою та незавершеністю у кожному елементі: правове забезпечення, інформаційна мережа, кредитно-фінансова система, система підготовки кадрів, наукове обслуговування тощо.

Фінансові посередники враховують природу макроекономічних процесів, які відбуваються в країні, та їх взаємодію, і в зв'язку з цим мінімізується ризик втрат від неефективної та нескоординованої діяльності.

Взагалі, посередник – це невід'ємна частина фінансового ринку, бо саме вони забезпечують:

- подолання невизначеності інвесторів щодо напрямів вкладу своїх коштів;
- формування ціни на фінансові інструменти на основі попиту і пропозиції;
- зниження фінансових ризиків інвесторів;
- здійснення ефективного управління фінансовими інструментами;
- прискорення обороту капіталів та активізацію економічних відносин тощо.

Особливість фінансових посередників в Україні визначається тим, що їх діяльність проходить в умовах становлення та постійної мобільності фінансового ринку. Фінансове посередництво тільки розпочинає свій розвиток, тому його стан на сьогодні є недосконалим, потребує вирішення

великої кількості завдань. Найважливішими причинами відсталого розвитку посередництва на фінансовому ринку України можна виділити:

- 1) історичні передумови, посередництво почало розвиватись тільки після 1991 р.;
- 2) відсутність системної законодавчої бази щодо посередництва, яка мала б передбачати його перспективний розвиток та сучасні тенденції;
- 3) недосконалу державну підтримку щодо розвитку посередництва;
- 4) наявність ознак політичної, економічної та фінансової криз в Україні;
- 5) недостатність досвіду у діяльності посередників і перевага власних інтересів над державними;
- 6) недосконалість регіональної інфраструктури, що пов'язано з нерівномірним розміщенням ресурсного потенціалу та продуктивних сил;
- 7) недовіра населення до посередницьких структур.

Першочерговим завданням держави має бути підтримка розвитку такого фінансового посередництва в Україні, яке сприятиме швидкому, якісному та надійному розвитку фінансового ринку.

Таким чином, для розвитку функціонування вітчизняного фінансового ринку необхідний комплексний підхід, який повинен включати: розробку нормативно-правових актів; формування сприятливого середовища для розвитку ринку посередницької діяльності; здійснення міжнародного співробітництва для обміну досвідом та виконання відповідних дій у посередницькій діяльності; створення такого механізму дії посередницьких структур, який спроможний забезпечити довіру у населення до їх діяльності.